

VALTIOVARAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 21/2000 vp

Hallituksen esitys valtioneuvoston lainanotto- valtuudesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 26 päivänä syyskuuta 2000 lähettänyt valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen valtioneuvoston lainanottovaltuudesta (HE 124/2000 vp).

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaostossa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Satu Kouvalainen, valtiovarainministeriö
- finanssisihteeri Arto Eno, valtiovarainministeriö
- apulaisjohtaja Erja Ketko, Valtiokonttori
- ekonomisti, VTK Helvi Kinnunen, Suomen Pankki.

HALLITUKSEN ESITYS

Valtion vuoden 2001 talousarvioesityksessä valtionvelan nimellisarvoista määrää esitetään lyhennettäväksi noin 11 miljardia markkaa. Nettolainanottoon ei siten ole tarvetta. Vuoden 2000 lainanottovaltuus yli 12 kuukauden pituisiin lainoihin on annettu bruttomääräisenä valtuutena ja muilta osin valtionvelan enimmäismäärän osoittamana kantavaltuutena. Kantavaltuus on periaatteiltaan luotolliseen tiliin verrattava limiitti, joka määritellään todennäköiseen luottotarpeeseen perustuen, mutta johon on lisätty tarvittava väljyys käytännön toiminnan mahdollistamiseksi.

Hallitus ehdottaa, että kantavaltuus ulotettaisiin koskemaan lainanottovaltuutta kaikilta osin. Vuoden 2001 lopussa nimellisarvoisen valtionvelan arvioidaan olevan noin 361 mrd. markkaa. Velan lyhennysten ja jälleenrahoituksen eriaikaisuuden johdosta ehdotetaan valtuutta pitää enimmillään valtionvelan nimellisarvoista mää-

rää 438 mrd. markkaa. Lyhytaikaisen valtionvelan enimmäismääräksi ehdotetaan 60 mrd. markkaa, mikä sisältyisi mainittuun 438 mrd. markan määrään.

Lainanottovaltuus ehdotetaan annettavaksi aikaisemmasta käytännöstä poiketen siten, että se on voimassa toistaiseksi.

Valtioneuvostolle tulisi nykyisin noudatetun käytännön mukaisesti antaa mahdollisuus siirtää määräämissään rajoissa lainanotosta päättäminen valtiovarainministeriön tai Valtiokonttorin tehtäväksi.

Hallitus ehdottaa lisäksi valtuutta käyttää valtion maksuvalmiuden turvaamiseksi sekä kausiluonteisten menohuippujen ja kassasijoitusten tarkoituksenmukaisen hoidon edellyttämän rahoitustarpeen kattamiseksi enintään 12 kuukauden pituisia luottoa harkinnan mukaan.

Tehtävien korko- ja valuutanvaihtosopimusten sekä muiden johdannaisopimusten määräk-

si ehdotetaan enintään pääomamäärää, joka vastaa valtionvelan voimassaolevaa nimellisarvoista kokonaismäärää päätöksentekoaikojen valtuuttakurssien mukaan laskettuna. Lisäksi ehdotetaan valtioneuvostolle tai sen määräämissä rajoissa valtiovarainministeriölle tai Valtiokonttorille oikeutta tehdä enintään 12 kuukauden pituisia valtionlainoihin liittyviä koron- ja valuu-

tanvaihtosopimuksia sekä muita johdannaissopimuksia.

Hallitus ehdottaa, että eduskunta oikeuttaisi valtioneuvoston käyttämään lainanotto- ja muita valtuuksia 1 päivästä tammikuuta 2001 alkaen, ja oikeuttaisi valtioneuvoston jo tätä ennen ryhtymään lainanottoa valmisteleviin tarpeellisiin toimenpiteisiin.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää ehdotusta tarpeellisena ja puoltaa sen hyväksymistä.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella valtiovarainvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että eduskunta oikeuttaa valtioneuvoston tämän määräämillä ehdoilla ottamaan lainaa siten, että valtionlainojen nimellisarvo saa toistaiseksi olla yhteensä enintään 438 miljardia markkaa ja siten, että lainoja otettaessa laina-ajaltaan enintään 12 kuukauden pituisien lainojen muodostaman lyhytaikaisen velan määrä saa tästä määrästä olla enintään 60 miljardia markkaa ja että valtioneuvosto voi määräämissään rajoissa antaa lainanotosta päättämisen valtiovarainministeriön tai Valtiokonttorin tehtäväksi,

että eduskunta oikeuttaa valtioneuvoston tai sen määräämissä rajoissa valtiovarainministeriön tai Valtiokonttorin edellä tarkoitetun lisäksi käyttämään valtion maksuvalmiuden turvaamiseksi sekä valtion kausiluonteisten meno-

huippujen ja valtion kassasijoitusten tarkoituksenmukaisen hoidon edellyttämän rahoitustarpeen kattamiseksi laina-ajaltaan enintään 12 kuukauden pituisia luottoa harkintansa mukaan,

että eduskunta oikeuttaa valtioneuvoston tai sen määräämissä rajoissa valtiovarainministeriön tai Valtiokonttorin tekemään valtionlainoihin liittyviä koron- ja valuutanvaihtosopimuksia ja muita johdannaissopimuksia, kuitenkin enintään pääomamäärän, joka vastaa voimassaolevaa valtionvelan nimellisarvoista kokonaismäärää,

että eduskunta oikeuttaa valtioneuvoston tai sen määräämissä rajoissa valtiovarainministeriön tai Valtiokonttorin edellä tarkoitetun lisäksi tekemään laina-ajaltaan enintään 12 kuukauden pituisia valuuttojen hankinnassa tarvittavia johdannaissopimuksia harkintansa mukaan ja

että eduskunta oikeuttaa valtioneuvoston käyttämään tämän päätöksen mukaisia lainanotto- ja muita valtuuksia 1 päivästä tammikuuta 2001 alkaen toistaiseksi ja oikeuttaa valtioneuvoston jo tätä ennen ryhtymään lainanottoa valmisteleviin tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 13 päivänä lokakuuta 2000

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Maria Kaisa Aula /kesk	Marja-Liisa Tykkyläinen /sd
vpj.	Kari Rajamäki /sd	Kari Uotila /vas
jäs.	Olavi Ala-Nissilä /kesk	Jukka Vihriälä /kesk
	Pirjo-Riitta Antvuori /kok	vjäs. Ulla Juurola /sd
	Seppo Kääriäinen /kesk	Bjarne Kallis /skl
	Markku Laukkanen /kesk	Kari Kantalainen /kok
	Hanna Markkula-Kivisilta /kok	Mikko Kuoppa /vas
	Virpa Puisto /sd	Pirkko Peltomo /sd
	Ola Rosendahl /r	Anu Vehviläinen /kesk.
	Anni Sinnemäki /vihr	

Valiokunnan sihteerinä jaostokäsittelyssä on toiminut

valiokuntaneuvos Jukka Vanhanen.